

Tampereen nuorisovaltuuston lausunto perusopetuksen tuntijaon muuttamisesta

Vireilletulo

Petteri Orpon hallitusohjelmassa "Vahva ja välittävä Suomi" todetaan, että "Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 2–3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa." Lisäksi hallitusohjelman mukaan valmisteltu valtioneuvoston asetus perusopetuksen tuntijaon muuttamisesta B1-kielen eli ns. "pakkoruotsin" lisäämisen osalta velvoittaa kunnan lisäämään perusopetuksen 7-9 luokille yhden vuosiviikkotunnin lisää B1-kielen opetusta.

Tampereen kasvatus- ja opetuslautakunta käsitteli hallitusohjelman perusteella valmisteltua asiaa kokouksessaan 17.4.2024 ja jätti asian pöydälle nuorisovaltuuston lausunnon saamista varten.

Johdanto

Tampereen nuorisovaltuusto käsitteli asiaa kokouksessaan 29.4.2024 (§ 86, 5916/2023) ja päätti lausua asiasta. Nuorisovaltuusto kävi kokouksessa asiasta pitkän keskustelun, mutta ei pystynyt asian tultua käsiteltäväksi hyvin nopealla aikataululla ja normaalista lausunnonantomenettelystä poiketen käsittelemään sitä riittävällä tavalla ennen lausunnon antamista.

Tieto virallisesta lausuntopyynnöstä saapui nuorisovaltuustolle torstaina 25.4.2024 ja nuorisovaltuuston kokous pidettiin maanantaina 29.4.2024. Lausunnon määräajaksi oli asetettu 6.5.2024 kello 12. Nuorisovaltuusto haluaa jälleen huomauttaa, että kyseinen lausuntomenettely ei täytä kuntalain 26 §:ssä asetettuja vaatimuksia eikä hyvän hallinnon mukaista menettelytapaa.

Lautakunnan päätösehdotuksessa ehdotetaan, että perusopetuksen tuntijakoa muutetaan siten, että äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineeseen lisätään perusopetuksen opettajille ja rehtoreille teetetyin kyselyn pohjalta yksi vuosiviikkotunti (1 vvt) 7. vuosiluokalle.

Lautakunta päätti lisäksi kokouksessaan 17.4.2024 (§ 42, 1203/2024) muuttaa perusopetuksen tuntijakoa siten, että perusopetuksen 6-9-vuosiluokilla B1-kieltä opetetaan 8. vuosiluokkaa lukuun ottamatta kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt).

Nuorisovaltuuston kanta

Nuorisovaltuusto ehdottaa käydyn keskustelun pohjalta, että lisätunteja kohdistettaisiin digitalisaatio kasvatukseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetteluun sekä ATK-taitojen lisäämiseen. Lisäksi nuorisovaltuusto ehdottaa harkittavaksi ylimääräisen tunnin lisäämistä jo olemassa oleviin oppiaineisiin, kuten ruotsiin tai matematiikkaan, sen sijaan että uusi opetettava aihe otettaisiin käyttöön. Monien ehdotusten lisäksi nuorisovaltuusto keskusteli lisätunnin tarpeesta terveystiedon oppiaineeseen, jotta opetuksen määrä olisi tasainen yläkoulun kaikilla vuosiluokilla. Terveystiedon opetuksen sisältöön saisi hyvin kohdistettua tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetteluun.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tulisi myös ottaa huomioon opinto-ohjauksen määrä ja laatu yläkoulun vuosiluokilla. Opinto-ohjauksen voisi siirtää pois 7-luokalta ja ohjata myöhemmin

käytäväksi, jotta opinto-ohjaus voisi keskittyä vahvemmin työelämään valmistamaan toimintaan, sekä oppilaiden tukemiseen toisenasteen valinnoissa.

Digitaaliset taidot ovat olennaisia nykypäivän yhteiskunnassa, ja niiden opetus varhaisessa vaiheessa on investointi tulevaisuuteen. Työelämässä digitaaliset taidot ovat välttämättömiä. Useimmat työtehtävät edellyttävät jonkinlaista digitaalista osaamista, olipa kyse sitten tietokoneohjelmien käytöstä, verkkoviestinnästä tai datan analysoinnista. Näiden taitojen oppiminen jo varhaisessa vaiheessa valmistaa oppilaita paremmin työtehtäviin ja parantaa heidän työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi digitaaliset taidot ovat olennaisia kansalaistaitoja yhteiskunnassamme. Esimerkiksi verkkoviestintä välineiden ja sosiaalisen median käyttö on merkittävä osa kansalaisaktiivisuutta ja tiedonvälitystä. Digitaalisten taitojen puute voi johtaa syrjäytymiseen ja rajoittaa yksilön mahdollisuutta osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Terveystiedon opetuksen lisääminen on tärkeää oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Nykyinen opetusmäärä ei anna riittävästi tilaa hyvinvointiin liittyvien aiheiden kattavalle käsittelylle. Erityisesti 7-luokalla terveystiedon opetuksen merkitys korostuu, kun oppilaat kohtaavat kasvun haasteita ja tarpeita. Lisäksi tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettelulle tulisi antaa tilaa ja harjoittelunvaraa. Nuoret kuormittuvat muuttuvasta maailman tilanteesta. Nuoret tarvitsevat turvallisen tilan kohdata ja harjoitella omia kokemuksia, sekä tunteitaan. Sosiaalisen median vaikutus yhteiskunnassa näkyy vuorovaikutustaitojen vähenemisessä ja koulun pitäisi antaa aikaa myös niiden oppimiselle.

Yhteenvetona, ehdotetut muutokset perustuvat huolelliseen harkintaan sekä nuorisovaltuuston yhteiseen keskusteluun. Jokaisen meistä tavoite on parantaa opetuksen laatua, monipuolisuutta ja oppilaiden hyvinvointia. Esitettyjen muutosten avulla voimme varmistaa, että koulutusjärjestelmämme vastaa paremmin nyky-yhteiskunnan ja tulevaisuuden tarpeisiin sekä tukee oppilaiden kokonaisvaltaista kehitystä.

Hallintomenettely

Nuorisovaltuusto katsoo, ettei lausuntoprosessi täytä kuntalain tai hallintolain mukaisen kuulemismenettelyn veloitteita ja joutuu jälleen antamaan kaupungille moitteet hyvän hallintotavan vastaisesta menettelystä sekä päätösvalmistelun puutteellisuudesta.

Esimerkiksi perusopetuslain 47 §:ssä mainitaan, että "Oppilaille [tässä tapauksessa nuorisovaltuustolle] tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun." Nuorisovaltuustoa tai oppilaita ei ole kyseisessä prosessissa kuultu tai annettu mahdollisuutta vaikuttaa opetussuunnitelman tai tuntijaon valmisteluun myöskään aikaisempien muutosten tai opetussuunnitelmien laatimisen osalta.

Nuorisovaltuusto katsoo kaupungin toimineen jälleen kuntalain 26 §:n, perusopetuslain 47 §:n, nuorisolain 24 §:n sekä hyvän hallinnon periaatteiden vastaisesti. Nuorisovaltuusto vetoaa kaupunkiin kyseisten epäkohtien korjaamiseksi välittömästi.

Yhteenveto

Nuorisovaltuusto ei ole tyytyväinen asian käsittelyyn liittyvään hallintoprosessiin, mutta on käynyt keskustelun ja laatinut lausunnon asian tiimoilta. Nuorisovaltuusto korostaa, että

perusopetuksen sekä myös toisen asteen oppilaitosten operatiivisessa toiminnassa on huomioitava oppilaat ja opiskelijat, etenkin kun muutokset vaikuttavat heidän arkeensa.

Nuorisovaltuusto korostaa digi- ja viestintätaitojen merkitystä ja toivoo, että kaupunki huomioi asian laaja-alaisesti sekä oppiainerajat ylittävissä kokonaisuuksissa pyrittäisiin painottamaan näiden taitojen kehittämistä oppilaiden kehitystason huomioivalla tavalla.

Nuorisovaltuusto painottaa oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin huomioimista opetuksessa ja erityisesti opintojen sisältöjen näkökulmasta. Lisääntyvät tuntimäärät voivat lisätä entisestään erityisesti yläkoululaisten taakkaa sekä mielenterveyden haasteita. Nuorisovaltuusto kehottaa kaupunkia tarkastelemaan kokonaisuutena opetussuunnitelman sisältöä ja niiden tarkoituksenmukaisuutta seuraavan opetussuunnitelman valmisteluprosessin yhteydessä.

Ponsiosa

Edellä mainittuun perustuen nuorisovaltuusto esittää, että viranhaltijoiden päätösehdotus hyväksytään muutettuna siten, että B1-kieltä opetetaan perusopetuksen 7-9 vuosiluokilla kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt) koko yläkoulun ajan.

Lisäksi nuorisovaltuusto esittää, että kaupunki selvittää perusopetuksen opetussuunnitelman muuttamista siten, että

- 1) opinto-ohjauksen puolikas vuosiviikkotunti (0,5 vvt) siirrettäisiin siten, että opinto-ohjausta opetettaisiin perusopetuksen 8- ja 9-luokilla yksi vuosiviikkotunti (1 vvt) koko lukuvuoden ajan
- 2) terveystiedon puolestatoista vuosiviikkotunnista (1,5 vvt) puolikas vuosiviikkotunti (0,5 vvt) siirrettäisiin siten, että terveystietoa opetettaisiin yläkoulussa jokaisella vuosiluokalla yksi vuosiviikkotunti (1 vvt) koko lukuvuoden ajan